

Klenovské noviny

dvojmesačník obce Klenovec

IX. ročník

Číslo 6/2012

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Na Vianoce šťastie, lásku každému z nej trochu,
nech Vám nikdy nezovšednie najmä v novom roku.
Všetko dobré želajú členovia redakčnej rady!

Pokoj ľuďom dobrej vôle

Zase sa nám blížia tie radostné sviatky, ktoré nám tak sladila tento život krátky, a či len môže byť krásnejšia novina, ako že nám Boh dal na spasenie syna.

V druhú adventnú nedeľu 9. decembra pred blížiacimi sa vianočnými sviatkami sa uskutočnilo tradičné predvianočné podujatie pod názvom Pokoj ľuďom dobrej vôle. Organizátor podujatia, ktorý boli Miestne kultúrne stredisko pri obci Klenovec, OZ Rodon a Miestny odbor Matice slovenskej, v spolupráci s účinkujúcimi, tento podvečer chceli darovať pokoj a lásku do srdca, prostredníctvom vianočných piesní, kolied a vinšov.

Po úvodnej piesni Nesieme vám novinu v podaní ženskej speváckej skupiny FS Vepor, moderátorka Marianna Resutiková uviedla tento slávnostný večer a odovzdala slovo starostke obce Zlate Kašťanovej, seniorovi Rimavského seniorátu ECAV a farárovi ECAV v Klenovci Dušanovi Germanovi, ako aj kazateľovi BJB v Klenovci Petrovi Orvošovi. Po úvodných príhovoroch zaspieval spevokol ECAV pod vedením Anny Germanovej a spevokol BJB pod vedením Pavla Ostricu. Po piesni Ó, kresťania, podme,

ktorú zasievala MSS a ŽSS s L'H FS Vepor pokračoval večer folklórnym pásmom, v ktorom sa predstavil hosť programu Ženská spevácka skupina, heligonkár Ladislav Drugda a Betlehemci FS Marína zo Zvolena. V programe nemohli chýbať malí vinšovníci z detských folklórnych súborov Zornička a Mladosť z Klenovca s koledami a vinšami. Záver programu

(Pokračovanie na 2. strane)

Príhovor starostky obce

Vážení spoluobčania,

neúprosne plynúci čas nás opäť posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka - Vianoc. Pre každého je to predstava krásnych chvíľ strávených v kruhu rodiny. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme uplynulý rok zažili, vykonali i nestihli urobiť. Život človeka je sám o sebe pestrý a každého z nás postretili aj zlé dni naplnené trápením, smútkom a nezdarom, ako aj dni dobré, veselé, radostné a šťastné.

Aj naša obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z úspechov. Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vysokým pracovným požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru, stále nedostatočným finančným zdrojom, som presvedčená, že zveľaďovať a zvyšovať úroveň kvality života v našej obci sa nám spoločnými silami podarí. Mnohé je ešte potrebné vybudovať, vylepšiť a skrášliť. Na to je treba veľa úsilia, práce, jednaní, projektov, ale i dobrej vôle, spolupráce, ochoty a tolerance. Tu chceme poďakovať zamestnancom obce, ktorí denne vykonávajú prácu v prospech nás všetkých. Určite sa toho dalo urobiť viac, no čas a finančné prostriedky sú neúprosne. To čo sa nestihlo dokončiť, sa budeme snažiť dokončiť v roku nadchádzajúcom. Využívam túto príležitosť poďakovať sa všetkým, ktorí akoukoľvek formou a mierou prispeli k zveľadeniu obce, obohateniu jej kultúrneho i duchovného života. Moje poďakovanie patrí najmä cirkevným predstaviteľom, spoločenským organizáciám, folklórnemu súboru a športovcom, ktorí svojou činnosťou vytvárali duchovné hodnoty v obci a reprezentovali obec.

Milí spoluobčania, chcem sa vám poďakovať za všetky pripomienky, názory a aj kritiku, ktorá nám pomáha v našej práci. Všetkým vám prajem šťastlivé a duchaplné vianočné sviatky. Veľa študijných úspechov prajem našej mládeži a deťom. Pozdravujem našich rodákov a občanov, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu zúčastniť vianočných sviatkov doma. Zvlášť pozdravujem našich chorých a osamelých občanov a prajem im skoré uzdravenie, veľa psychických a fyzických síl. Sviatočné prežitie sviatkov pokoja a radosti prajem podnikateľom a živnostníkom, ktorí pôsobia na území našej obce. Zároveň vám všetkým prajem, aby ste do nového roka vykročili šťastnou nohou a s optimizmom. Nezabudnime na ľudskosť, toleranciu, vzájomnú pomoc, úctu a slušnosť.

Dovoľte mi ešte raz vám popriať šťastné a veselé Vianoce.

Zlata Kašťanová

Pokojné a radostné Vianoce

Predvianočné obdobie plné zhonu máme za sebou. Sme v očakávaní najkrajších sviatkov roka, keď si sadneme za štedrovečerný stôl. Podmanivá zimná atmosféra umocňuje našu náladu. Smrečok alebo borovica sa po zavesení ozdôb a zapálení sviečok zmení na vianočný stromček. Darčeky pod ním rozžiaria očka detí a otvorí srdcia dospelých. Zo všetkých cítiť sálanie ľudského tepla, úprimnej lásky, nehy, úcty a pozornosti. Zaznie podmanivá pieseň Tichá noc. Usnula zem celá, dvaja len bdejú v Betleheme, v jaslách Dieťa tam utešené tíško, spokojne spí. Zaznejú zvony z kostolnej veže. Nastanú Vianoce!

V päťdesiatych rokoch prenikla k nám socialistická koncepcia Vianoc ako sviatkov pokoja a mieru. Bola to cudzia tradícia prenesená zo Sovietskeho zväzu. Dedo Mráz mal nahradiť svätého Mikuláša a Ježiša Krista. V polovici 20. storočia Dedo Mráz aj u nás prichádzal z ďalekej Sibíri na saniach, sprevádzaný Snehulienkou a lesnými zvieratkami, s darčekom pre deti a s vianočným stromčekom. Začiatkom deväťdesiatych rokov došlo k

návratu ku kresťanským vianočným sviatkom, keď si pripomíname narodenie Božieho syna – Ježiša Krista. V nábožnej piesni spievame:

**Narodil sa Kristus Pán, veselme sa!
Z ruže kvet vykvitol nám, radujme sa!
Zo života čistého z rodu kráľovského,
nám narodil sa!**

Keďže Vianoce sú sviatky pokoja, sviatky lásky a radosti, štedrovečerný stôl prestierame slávnostne. Ozdobíme ho vetvičkami jedlíčky a zapálime sviečky. Štedrovečernú večeru začíname prípitkom na príjemné sviatky. Podávame oblátky s medom, rozkrojíme jablčko, rozdrvíme orechy a potom podávame dobrú kapustovú polievku s klobásou, s hriabami a chutné jedlá z rýb, ktoré sú tradíciou Vianoc. V niektorých rodinách sa podávajú opekance s makom a medom. Nechýbajú ani múčniky. Čaro sviatkov docielime okrem chutne pripraveného jedla aj dobrou náladou a príjemnou pohodou.

Július Molitoris

Aké to budú Vianoce?

Vinšujem Klenovčanom radostné sviatky a hlavne veľa zdravia! V tomto období takéto prania vyslovujeme aj počujeme často. Je to milé. Znamená to, že nechodíme okolo seba nevšímavo. Hlavne to zdravie, zdôrazníme. A veľa dôvodov na radosť v kruhu rodiny. Možno sa nám mnohým splnia tieto prania. Niektorí ľudia ani nepotrebnú nejaké pranie. Všetko si vedľa zariadiť, všetko sa im darí.

- Aké to budú Vianoce? - opýtala sa ma s plačom matka, ktorá v tomto roku pochovala syna. Iná, ktorej zomrel manžel a staral sa o ňu, pretože bola bezvládna, sa spýtala: - Tak čo na to povieš?

Trochu rozumiem týmto ľuďom. Mám v tomto roku zomrela 6-ročná vnučka Ema po triapolročnej liečbe rakoviny. Ako sa prihovoriť takým ľuďom, keď iba spomenutie rodinného kruhu počas Vianoc pichne niekde pri srdci? Ako potešiť, keď také slová nie? Slová jednoducho nestacia. Ako potešiť chorého, ktorý roky leží? Ako potešiť, keď sám byvam smutný?

Veľmi nám chýba vnučka. Modlili sme sa. Verili sme. A predsa trpela, a predsa zomrela. Ako to, že ešte verím v Boha? Nečudujem sa, neodsudzujem ľudí, ktorí v ťažkej životnej situácii stratili vieru v Boha, keď sa toho zlého v živote navrátilo veľa. Hovorila: - Toľko ako my, sa nikto nemodlil - a všetko bolo zbytočne. Dali sme Bohu šancu... Poznám tieto slová dôverne. Sú veľmi silné. Oznamujú, že ja, človek som niekto, a - kto je ten Boh, keď mi nedá, čo ja chcem?

Volal som aj ja k Bohu: - Čo na to povieš, Bože...? Odpoveď som dostal. Ako? Medzi mojimi myšlienkami, ktoré sa už točili len nejakú dookola, sa predieral do pozornosti verš z Biblie. Božie Slovo: „Ak veríš? Ver mi.“ Je to o viere. O dôvere. Keď pride reč o viere, tak všetci v niečo veríme. Niečo tam hore musí byť... Je tam Niekto a je Pán - s právom rozhodovať. Aby sme sa ho nebáli, prišiel ako dieťa, žil tu ako človek. Tešil sa, aj smútil, aj trpel, aj zo-

mrel a vstal z mŕtvych. To chcem, aby sme o Bohu vedeli, že sú to nielen reči o porozumení, o poľutovaní, ale o skutočnej pomoci. Lebo nikto z ľudí nemôže dať silu, keď už nie je sil. Nikto nemôže dať nádej, ktorá siahla až za hrob, ale Boh áno.

Radostná správa pre tých, ktorí sa tešia alebo netešia na tohoročné Vianoce, je táto: Je tu šanca pre mňa aj pre teba, že všetko, čo nás trápi, povie Ježišovi. Že ho potrebujeme. Veď Vianoce sú o tom, že Boh prichádza na pomoc tomu, kto ho potrebuje a povie mu to. Ale čo vtedy, keď nám niekto zomrie - ako je to? Tak to je prekvapenie. Ježiš povedal, že nám išiel pripraviť miesta. Nebo je realita, existuje. Je to lepšie a krajšie ako najkrajšie Vianoce. Lebo tam budeme s Ježišom, aj s tými, ktorí zomreli. Vinšujem vám, aby ste prežili už tieto Vianoce s Pánom Ježišom.

Ján Kováčik

Príhovor Dušana Germana, seniora ECAV

Opäť sa v adventnom období stretávame v priestoroch kultúrneho domu, aby sme sa sviatočne naladili. Čo to ale znamená: sviatočne sa naladiť? Ide o to, aby sme si zaopatrili všetko to, čo je nám v tomto období ponúkané cez rôzne reklamy? URČITE NIE!

Správne sa naladiť znamená STÍŠIŤ SA, byť aspoň chvíľku sám so sebou, byť mimo toho, čo svet chce z Vianoc urobiť. Stíšiť sa - znamená myslieť na Toho, ktorý robí Vianoce skutočnými Vianocami! Práve na Neho upriamuje našu pozornosť doba adventná, v ktorej sa nachádzame a ktorá nám pripomína nielen ten prvý Ježišov príchod na našu zem, ale hovorí aj o Jeho návrate do nášho sveta - o návrate, kedy bude súdiť živých i mŕtvych. Aj na to nám treba myslieť!

Sme teda pred Vianocami už inými ako boli tie prvé Vianoce. Ježiš sa narodil v skromnej maštálke a v chudobe - napriek tomu Ho svet uznáva.

Z tradičného predvianočného podujatia Pokoj ľuďom dobrej vôle.

Veru, milí priatelia, sú aj iné hodnoty ako bohaté prestreté stoly či množstvo drahých darčiekov! Vianoce nám to pripomínajú - hovoria o tom, že láska, pohladenie, úsmev, ochota, trpezlivosť, vzájomná podpora - že to sú tie hodnoty, za ktorými by sme sa mali trvalo snažiť!

My vieme cez blížiaci sviatky veľa urobiť, vieme odpúšťať, byť milí, tolerantní. Ale sviatky prejdú a ona vzácna atmosféra sa pomíne. Prečo?

Jedna myšlienka hovorí: keby sa Ježiš narodil aj stokrát v Betleheme a nenarodil by sa v tvojom srdci,

narodil by sa pre teba zbytočne! Áno, v tom je podstata.

Ak chceme, aby medzi nami boli VIANOCE, obrazne povedané CELÝ ROK, teda: aby medzi nami vládla LÁSKA - POHODA, aby bol pokoj, tak musíme byť ľuďmi dobrej vôle, ktorí sú napojení na zdroj lásky - na KRISTÁ. Kiežby sa tak stalo!

Prajem Vám, aby ste prežili so svojimi drahými pekné, požehnané sviatky. A už teraz Vám želim veľa zdravia, životnej iskry, lásky, porozumenia, potešenia a najmä Božieho požehnania pre celý budúci rok.

Pokoj ľuďom dobrej vôle

(Dokončenie z 1. strany)

patril latinskej kolede v podaní Ženskej speváckej skupiny Marína zo Zvolena Adeste fideles a Ľudovej hudbe FS Vepor z Klenovca s Tichou nocou.

Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa zúčastnili tohto podujatia.

Ďakujeme manželom Zvarovcom, ktorých cieľom tohto podujatia bolo vniesť lásku, vzájomnú úctu a rešpektovanie sa všetkých ľudí dobrej vôle. Veríme, že program priniesol pokoj do vašich srdiec.

Poďakovanie patrí aj tým, ktorí spríjemnili atmosféru podujatia svojimi výstavkami a to MŠ K. Pajera, ZŠ V. Mináča, špeciálnej základnej školy, OZ Agáta, Elene Múkovéj, Ľubici Husmanovej, Zuzane Jakabšicovej, Žanete Parobekovej, Zdenke Kováčikovej, Štefanovi Veselovskému, Gabike Radičovej, Miladke Kochanovej, pani Dolinavovej z Tisovca, manželom Zánovým z Kokavy nad Rimavicou. Ďakujeme zvukárom, asistentom a osvetľovačom Jožkovi Bulkovi, Michalovi Jakabšicovi, Marcelke Jakabšicovej, Maťkovi Bencovi a všetkým účinkujúcim, ako aj moderátorku Marianke Resutikovej a kameramanovi Imrichovi Garlatymu. Nech láska a pokoj medzi nami vládne po celý rok a nech sa na predvianočnom podujatí Pokoj ľuďom dobrej vôle o rok stretne všetci v plnom zdraví.

-jz-

Členovia našich detských súborov Mladosť a Zornička sa predstavili vianočnými koledami a vinšami.

Vážení spoluobčania,

opäť nám klopú na dvere vianočné sviatky, čas radosti a plnenia prianí. Mnohí z nás si v duchu povzdychneme, že tento sviatočný čas trvá len krátko. Je to tak. Žijeme v rýchlej dobe, o tom niet pochýb. Musíme sa prispôbiť modernému životnému tempu, aby sme nezaostávali za ostatnými ľuďmi. Hovorí sa, že čas sú peniaze a veľa ľudí uprednostňuje peniaze pred tým, aby trávili čas napríklad s rodinou alebo priateľmi. A aj toto vianočné pozastavenie je akési krátke, ako by to bol len predĺžený víkend, počas ktorého sa snažíme zabudnúť na každodenné problémy. Pokúšame sa v tomto čase zabudnúť na všetky osobné a pracovné problémy, na všetok smútok a nenávisť. Práve vianočný čas v nás ľuďoch prebúdzá tie lepšie stránky, sme k sebe priateľskejší, milší, ohľadupľnejší. Vôňa vianočného pečiva, jedla, ihličia, či symbol vianočného stromčeka sú pre nás nezabudnuteľné, asi aj preto sa na ne tak veľmi tešíme.

Vianoce však nemôžu byť iba o dobrom jedle a krásnych darčekom, ale aj o stretnutiach rodičov so svojimi deťmi, vnúčatami a blízkymi, s ktorými sa počas roka tak často nestretávame. Táto neopakovateľná atmosféra stretnutí počas Vianoc sa nedá zabudnúť. Pozastavme sa a tešme sa z malíčkosti v kruhu rodiny, alebo sa v spomienkach vráťme ku krásnym okamihom v našich životoch. Zaspomínajme si aj na svojich blízkych, ktorí sú ďaleko, ba dokonca už, bohužiaľ, nie sú medzi nami. Potešme sa z radosti a úspechov našich detí a vnúčat. V tomto krásnom čase pozorujeme, že väčšina ľudí okolo nás, naša rodina, priatelia, známi, susedia majú k sebe o niečo bližšie ako inokedy. V úprimnom úsmeve, vľúdnom slove i ľudskom dotyku je veľké tajomstvo a bohatstvo. V každom z nás to vyvoláva pocit šťastia a pohody. Hľadáme úprimné porozumenie a túžime po láskavom ľudskom slove. Áno, v tom je to veľké tajomstvo a bohatstvo človeka. Bolo by krásne, keby to tak mohlo byť aj v každodennom živote. Preto si vážme jeden druhého a zachovajme si ľudské, slušné správanie po celý nasledujúci rok.

Sľúbme si, že nielen počas nastávajúcich sviatkov, ale aj v novom roku nebudeme šetriť na úprimných stiskoch rúk a milých slovách a tak dáme svojím blízkym a priateľom ten najkrajší darček.

Prajem Vám všetkým, vážení spoluobčania, krásne prežitie vianočných sviatkov.

Za nás všetkých by som na záver mala päť prianí:

- **Nech máme všetci pevné zdravie.**

- **Nech prežívame každý deň viac radosti a menej hnevu a starostí.**

- **Nech máme dosť trpezlivosti pri riešení rodinných a pracovných problémov.**

- **Nech každý nájde v sebe silu brániť dobro a pravdu.**

- **Nech v medziľudských vzťahoch prevláda slušnosť, úcta a vzájomná tolerancia.**

Zlata Kaštanová, starostka obce

Presne v deň svojich menín zavítal Mikuláš opäť aj do Klenovca.

Mikuláš opäť v Klenovci

Tak ako každý rok, ani tentoraz Mikuláš neobišiel Klenovec. Dňa 6. decembra si vzal svoje plné vrece sladkostí a nasadol na voz so svojimi pomocníkmi čertami a anjelom. Cestou všetky okoloídúce detičky odmenil dobrotami. Po zotmení na Námestí Karola Salva Mikuláš slávnostne zapálil vianočný stromček a vianočnú výzdobu. Potom sa deti aj s rodičmi presunuli do kultúrneho domu. Za pomoci čertika Bertika a čerta Lucifera mali detičky pekný program, na ktorý nakoniec privolali aj

Mikuláša so svojim sprievodom. Ten porozdával z košiara balíčky plné sladkostí a detičky odišli domov s úsmevom na tvárikách.

Mikuláš ďakuje Obci Klenovec, Roľníckemu družstvu Klenovec, ŠZŠ Klenovec, Občianskemu združeniu Rodon Klenovec, Jaroslavovi Vrbinskému a DFS Mladost' za sladkosti a pomoc pri uskutočnení tejto peknej a deťmi očakávanej akcie. Po porozdávaní sladkostí v Klenovci pokračoval Mikuláš vo svojej ceste do ďalšej obce robiť radosť deťom.

Viktória Dovalová

Ako prežívali Štedrý deň Klenovčania v minulosti

Počas svojich výskumov v našej obci som vďaka našim občanom získala vzácne informácie o tom, ako prežívali naši predkovia vianočné sviatky. Keďže sa už mnohé vytratilo zo života súčasných rodín, chcem sa s nimi podeliť a spolu s vami zaspomínať na čaro Vianoc našich predkov.

Na Štedrý deň skoro ráno chodili vinšovať muži, väčšinou susedníci, sebe navzájom, aby ich rodiny nenavštívila prvá žena, lebo by to bolo nešťastím pre celú rodinu. V tento deň sa z domu nič nepožičiavalo a požičané sa muselo vrátiť ešte do tohto dňa, lebo inak by boli po celý rok dlžní alebo by si „šťastie požičali“.

Dobytok a hydinu chránili pred zlými silami a ako ochranný prostriedok používali cesnak. Dávali ho vtlačený do chleba a to dali do krmu dobytku a hydine. Tiež urobili kríže na dvere tajne i domu. Pri chovaní a čistení dobytku boli ticho, aby im nezariekli. V tento deň ľudia sledovali počasie, lebo také malo byť aj v nastávajúcom roku: tmavé alebo veštilo plné stodoly a dobrú úrodu jablák, veľké množstvo hviezd predpovedalo veľa hydiny a kvalitnú trávu.

Na obed Klenovčania jedli kyslú hríbovú polievku „gríbe“. Vianočný stromček sa vyskytoval pred prvou svetovou vojnou, ktorý pred večerou doniesol do izby člen rodiny, prelečený za Ježiška. Stromček zaviesli na strop, na drevenú hradu. Pred večerou u evanjelických rodín boli evanjelické služby Božie, z ktorých sa ponáhľali

domov, lebo kto sa ako ponáhľal, tak sa potom na jar ponáhľal do polí. Svetlo mohli večer zapáliť až keď sa rozžiarila prvá hviezda. Tam, kde mali v dome dievča a knôt lampy sa otočil na ňu, mala sa do roka vydať. Dievčatá v tichosti pred večerou vybehli vyniesť smeti a na ktorej strane pes zabrechal, na tú stranu sa mala vydať.

Štedrovečerný stôl musela gazdina pripravíť, aby už od stola nevstávala, lebo by jej kvočky nechceli sedieť na hniezde. Na štedrovečerný stôl pod obrus vždy položili peniaz, ktorý tam ostal až do Nového roka, aby im nikdy peniaze nechýbali. Na stole boli položené obilniny na znak plodnosti a hojnosti. Koláč bol zakrútený do „váľanišky“, aby v budúcom roku nehľadovali. Okolo nôh stola dávali reťaz, na znak toho, aby rodina držala pokope. Na stôl vždy pripravili o jednu lyžicu, tanier a pohár viac, ako spomienka na zosnulých alebo pre pcestných. Keď bolo všetko prichystané, zasadla rodina za štedrovečerný stôl. Na začiatku najstarší člen rodiny mužského pohlavia povedal modlitbu, poďakoval sa za to, že si všetci spoločne mohli sadnúť ku štedrej večeri. Ako prípitok bolo hriatô. Na začiatok jedli údené rebrá a varenú klobásku. Za tým sa jedli opekance bryndzové alebo makové. Jedli ich zo spoločnej misky, aby držali pokope. Omrvinky zo stola odkladali na úžitok. Počas sviatkov sa nezametalo a po sviatkoch sa tieto omrvinky rozsiali po stromoch, aby lepšie rodili.

Večer chodili rómski muzikanti vyhrávať a vinšovať popod okná. O polnoci chodili mladí spievať na zvoncu nábožné piesne. Neskôr tento zvyk udržiavali veriaci Bratskej jednoty baptistov, ktorí hneď po skončení evanjelických služieb Božích spievali zo zvonice. Mladí členovia folklórneho súboru Vepor si zaužívali zvyk, ktorý trval asi do roku 2005, že po štedrej večeri o 21.00 hodine chodili po Klenovci a spievali vianočné koledy. Navštívili hlavne rodiny bývalých tanečníkov, starostu a evanjelickú faru.

V niektorých rodinách si tieto zvyky uchovávali dodnes, čo prináša príjemnú a neopakovateľnú atmosféru aj v dnešnej uponáhľanej dobe. Na záver vám prikladám vinš z výskumu v našej obci z roku 1998:

Pamiatka preradostného dňa sa priblížila,

keď v Betleheme svätej zemi,

Pán Boh dal svojho Syna.

Radujte sa, ó kresťania, chváľte Hospodina,

nech v tomto dome Ježiš zavíta a v ňom požehnanie Božie prevíťá.

Pri zdraví a pokoji nech vás Boh zdržuje a slávnosť vianočnú nech vám mnohokrát dopraje. Amen.

Zo záverečnej práce Stanislavy Zvarovej z roku 1998 zo školenia choreografov ľudového tanca, Ľudové tradície v obci Klenovec.

A sú tu zasa Vianoce...

**Ak láska topí ľad, čo pani Zima vyčarila,
ak dá človek viac, čo v sebe skrýva,
ak vládne všade ticho a počuť len praskať mráz,
padajúce vločky a v detských očiach je vidieť jas,
tak prišla doba, keď každý pre každého má pár prívetivých viet,
pre ten zázrak Vianoc a nad čaro Vianoc nič krajšieho niet.**

Áno, už prichádzajú, sú tu a klopajú nám na okná, či dvere. Vianoce, to najkrajšie obdobie v roku. Tešia sa naň najmä deti, ale i my, dospelí, veru máme v očiach sličky šťastia a radosti, keď sme v kruhu tých, ktorých ľúbime najviac. V tomto uponáhľanom svete si aspoň v čase Vianoc nájdeme na svojich blízkych čas a strávime s nimi chvíle plné lásky, úsmevu a šťastia.

V tento adventný a predvianočný čas vládne sviatočná atmosféra aj u nás v našej „špecke“. Prišla k nám 6. decembra, keď zavítal medzi deti Mikuláš. Školou znela pesnička: „Mikulášku, dobrý strýčku, modlíme sa modlitbičku, zlož tú svoju plnú tašku, daj nám z darov svojich trošku...“ Najprv však do tried vbehl dedkovi pomocníci – čertíci Bertíci. Véeééelmi sme sa im potešili, spolu sme sa vybláznili. A tu zrazu spoza dverí objavila sa biela brada až po pás... Jáááá, veď je to Mikuláš. To bolo radosti, spevu a potlesku. A samozrejme jagavých iskričiek v očiach detí, keď si našli po odchode Mikuláša v čižmičkách sladkosť. Deti sa však tešia v škole každý deň. Vyzdobili si vianočný

stromček, triedy vianočnými ozdobami, na pracovnom vyučovaní pečú vianočné dobroty a pripravujú sa na vianočnú besiedku, kde sa každá trieda predvedie svojím programom. No a možno budú čakať tých najlepších aj nejaké darčeky. Uvidíme...

Mikuláš ani tentokrát neobišiel našu špeciálnu základnú školu.

A tak mi dovoľte, v mene našej školy, popriať všetkým dobrým ľuďom veľa, veľa lásky a zdravia, aby ste v čarovnej atmosfére Vianoc zabudli na starosti všedných dní a nový rok prežili čo najlepšie v radoosti, veselosti a šťastí. Zabudnime na všetko zlé okolo nás, na všetky problémy a starosti. Venujme čas sebe, rodine, a tým, ktorých máme radi. Ďakujeme veľmi pekne všetkým, s ktorými počas roka spolupracujeme, ktorí nám pomáhajú a majú pre nás porozumenie a úsmev na tvári.

ŠZŠ Klenovec

Stĺpček

Pred 100 rokmi .../5

...to nebolo, ale BOLO to ešte o mnoho skôr. Pravdaže, bolo to v Klenovci a týka sa to nášho významného rodáka, o ktorom sme písali v ostatnom čísle KN – o Ladislavovi Bartolomeidesovi. Jeho životopis je zachytený v knižke, ktorá vyšla v roku 1956. Zalistujme v nej a prenesme sa do doby, v ktorej vyrastal malý Lacko.

Po stopách starého otca Jána a otca Daniela kráča i Ladislav Bartolomeides. Narodil sa v Klenovci 16. novembra 1754 ako prvý zo šiestich detí. Nemajetná kňazská rodina sa „poobzerala“ po takých kmotrovcov, ktorí by mohli pomôcť krstňaťu v prípade potreby. V Klenovci žili niektorí členovia zemepánskej rodiny Kubinyiovcov. Daniel, ktorý bol i podžupanom Malohontskej stolice, stal sa krstným otcom Ladislava. (Ako sa neskôr ukázalo, jeho krstný otec nepatrí medzi dobroprajných ľudí, ktorý by zlepšil położenie nadaného, ale veľmi chudobného mladíka.) Najútlejšia mladosť Lacka nebola veľmi radostná, lebo ju neprestajne tiesnili bolestné choroby. Od narodenia trpel na močové kamienky. Prekonával aj iné choroby s väčšími útrapami pre zvýšenú precitlivosť. Druhý neodbytný neuduh bol zápal kĺbov. Nikdy v živote nebol úplne zdravý. Školu v Dobšinej navštevoval štyri roky, do októbra 1772. Tu však sa mu zápal kĺbov veľmi zhoršil, takže celé týždne neopúšťal posteľ. Bolesti mal čoraz neznesiteľnejšie, tak k nemu zavolali stoličného chirurga. Po jeho liekoch sa mladému Lackovi uľavilo. Ako 18-ročný prešiel študovať na lýceum v Kežmarku. Tu zas chorľavel i na zimnicu – maláriu. Prežil aj neúspech, márný pokus dostať sa do Bratislavy na štipendiálne miesto v tamojšom lýceu. V ďalšom štúdiu nemohol pokračovať pre úplnú chudobu. Za zložitých okolností žil a pracoval začas v Ožďanoch. Odtiaľ išiel na krátky čas do Kraskova k rodičom, ktorí tam boli od roku 1770 a stále zápasili s najnevyhnutnejšími životnými potrebami. Začas učiteľoval vo feješovskej kúrii a vtedy sa mu jeho vytrvalosť stala základom pre ďalšie šťastie, možnosť štúdia v cudzine. Ako 27-ročný nádejný študent opúšťa s ťažkým srdcom živoriacich rodičov (v auguste 1781) a odchádza do Wittenbergu. Cesta z Klenovca trvala s veľkými odbočeniami vyše mesiaca...

Na záver tohto stĺpčeka predsa len zhrňme, čo bolo práve pred 100 rokmi, teda v roku 1912 – počty podľa matrik:

narodených a pokrstených spolu 159 osôb, z toho 66 mužov a 93 žien; sobášených párov bolo 48; pochovaných spolu 99 osôb, z toho 51 mužov a 48 žien. Jednoduché počty hovoria, že v obci pribudlo za ten rok 60 ľudí. A teraz?? (Bol život vtedy ťažší alebo ľahší?)

Anna Germanová

Denne mám pred očami zákrutu v Klenovci na hlavnej ceste pred mostom ponad Rimavu. Keď ideme smerom od námestia ulicou SNP, táto cesta sa nezužuje len opticky. Tesne pred zákrutou bez výstrahy končia chodníky pre chodcov. Jednoducho tam chodci nemajú miesto. Ani autá veľmi nie. Domy sú natlačené z oboch strán až na cestu. Šofér idúc do zákruty vôbec netuší, čo je za rohom. Tí, čo zákrutu neberú vážne, sú veľmi prekvapení, že za rohom zákruta nekončí, ale pokračuje, a ešte ako! Ešte sa „zakrúca“ a stále je úzka, je tu hneď zábradlie, most a hlboko dole rieka. Zrazu, bum, tresk, rachot...ticho. Na tejto zákrute sa to stáva veľmi často.

Veľakrát bolo opravované zábradlie na moste cez Rimavu. Ja si pamätám, že viac ako desaťkrát. Veľa železa už pribudlo do šrotu. A tie rozbité autá, motorky! Dobré, že tie vraky nezostávajú v Rimave. Bola by z toho poriadna hromada. A koľko zranených ľudí! Od októbra 2012 už aj mŕtvy. Sviečky na zábradlí blikaním aspoň trochu varujú – pozor, zákruta! Ale tie svetlá a kvety nám oznamujú viac. Život je krehký, ako ten kvet. Krásny, voňavý a v momente ho niečo. Zrazu zhasne ako tá sviečka.

Taká je tá „naša“ zákruta. Niekedy úplne vyhovovala, dnes už vôbec. Niekedy chodili cez Klenovec furmani na vozoch. Zapriahnuté boli kone alebo voly. Pohybovali sa len tak rýchlo, aby mohli aj zastaviť. A ešte bola výhoda, že keď si pohodil aj vypil, kone ani voly nepili alkohol a došli až do cieľa. A autá? V roku 1935 boli v Klenovci vraj už tri osobné autá (majitelia boli páni Žúrik, Takáč a Búr). Áut pribudlo neúrekom, premávka je hustá, len zákruta sa nemení. Vôbec si nemyslím, že len „technický stav“ zákruty je príčinou častých dopravných nehôd na tomto úseku. Viem, že aj vtedy, keď je zákruta „ideálna“, bez prekážok, ako sú domy, stromy, zábradlia, autá havarujú. Táto zákruta sa dá tiež prejsť bezpečne,

keď je človek opatrný. Pri stretávaní dve osobné autá prejdú bez obmedzenia. Keď sa stretne nákladné s osobným, jedno z nich musí zastaviť. Keď sa stretnú dve nákladné alebo autobus, minimálne jeden z nich musí cúvať. Konštatujem, že zákruta sa dá prejsť s pokorou a stovky šoférov ju takto denne prejdú.

Je však mnoho takých, ktorí sú tupí voči dobre mieneným radám, voči predpisom o premávke na cestách. Akoby boli opití aj bez alkoholu pocitom slobody: - Môžem si robiť čo chcem, a nikto, ani polícia, ani Pán Boh ma nebude obmedzovať...!

Je poslednej ťažkej havárii to skončilo takto: jeden mŕtvy a štyria ťažko zranení. Bola noc, tma, zima, bola tam voda, bolesť, plač... pocit bezmocnosti, odkázanosť na iných ľudí. Záchranári, policajti, požiarnici prišli. Ako sa dostať dolu do Rimavy (zábradlie, rebrík), ako vyniesť zranených (schody sú až hore pri Čajkovcoch). Podmienky zachraňovania na tomto mieste sú veľmi, veľmi ťažké. Obdivujem tých ľudí. Myslím si, že policajti kontrolujú bezpečnostné pásy a rýchlosť aj preto, lebo nás chcú chrániť pred takýmito ťažkými zážitkami a následkami.

Rozmýšľam o tejto zákrute. V zákrute sa dá dôjsť k poznaniu a možno aj priznaniu: „Tak, toto som nezvládol, takto sa ďalej nedá ísť, táto cesta končí...“ Napadlo mi, akoby sme žili podľa slov skupiny Elán: „...kašlem na smrť, verím na život...“ Toto ale nie je pravda! Musíme brať do úvahy život, ale aj smrť. Môžem sa v slobode rozhodnúť pre život, dokonca pre večný život. Znamená to prijať rady napríklad starších šoférov, polície, dopravné značky, Stvoriteľa. Pochopiť a prijať, že tá rada, tá značka, to zábradlie, ma síce obmedzuje, ale chráni! Viem, že túto klenovskú zákrutu treba vyriešiť. Kým sa tak stane, nezabudnite prosím: Pozor, zákruta! Úsek častých nehôd.

Ján Kováčik

Pozor, zákruta!!!

Spomienky na koniec roka 1944

Silvester roku 1944 sa zapísal do histórie Klenovca ako veľmi smutný deň. Nemecká armáda (Wehrmacht), ktorá v tom čase okupovala obec a okolie, zobudila za včasného rána obyvateľov a internovala ich v kultúrnom dome, v kostole a po výbere aj v budove obecného úradu. Pre mnohých to bol začiatok veľkého utrpenia. Bol som medzi zadržanými občanmi v kultúrnom dome aj na obecnom úrade. Poručík Adler mi dával rôzne otázky, na ktoré, samozrejme, som nevedel, resp. nechcel odpovedať. V tom čase som obstoje hovoril nemecky, a tak som naliehal, aby ma pustili domov, lebo aj môj otec je internovaný a matka je chorá a je sama doma. Odpovedal mi, že pre vlast' musím priniesť obeť, ktoré ona žiada! Na druhý deň nás po očislovaní občianskych preukazov prepustili s príkazom, či zákazom opustiť obec. Z celej tejto tragickej udalosti mi utkveli v pamäti dve pozoruhodné udalosti.

Prvá príhoda, o ktorej som sa dozvedel až po vojne, sa stala v kultúrnom dome v Klenovci. Muži tráviaci tam noc zabíjali čas podľa svojho vkusu. Bola by škoda to opisovať. Vonku bola krutá zima. Mrzlo až šindle praskali. Tu sa našiel chlap, ktorý uvážil, že keď tak mrzne, iste zamrzli aj fekálie v záchode na dvore. Vošiel doň a s radosťou zistil, že sediacia doska je odnímateľná. Pretiahol sa

cez otvor do žumpy a keď zacítil pevnú zamrznutú plochu pod nohami, presunul sa do zadnej časti. Nadvihol dosky, ktoré boli len voľne položené, a vystúpil na dvor, ktorý patril vtedy rodine Zvarovcov. Tma bola jeho spojencom. Prešiel k bráne, pozrel sa doľava, doprava, nikde ani živáčka. Prebehol do uličky naproti za domom L'audárovcov. Odtiaľ k Rimave a po brehu sa dostal k mostu. Odtiaľ si to nasmeroval rovno do Pasiečky a domov.

Druhú príhodu som zažil ako pochodujúci na nútené zákopové práce do Tisovca, kde sme boli ubytovaní v drevených barakoch za ostnatým drôtom a chodili sme kopať zákopy nad Rimavskú Pilu. V Hnúšti sa náš pochodujúci útvar okolo 100–150 mužov zastavil pred krčmou U Horčíka. Tu z trojstu náhle odpadol muž. Ústa sa mu spenili slinami, celým telom poškľbával. Epilepsia! – vykriklí sme, – čo pochopil aj strážny vojak. Ochotné ruky ho chytili a odniesli za roh budovy. Pochodovali sme ďalej. Po vojne som sa dozvedel, že chorobou netrpel, ale ju šikovne predstieral. Keď vojaci od neho odišli, kúpil si chlieb a pekne pešo aj s batohom odišiel domov.

A tak dvaja muži unikli fašistom. Nikto ich nehľadal. Vyhli sa útrapám, ktoré ich čakali, a potešili rodinu.

Koloman Zúrik

Moje vzťahy ku Klenovcu

V júli t.r. sme sa v bratislavskom krematóriu nasledy rozlúčili s našim významným rodákom JUDr. Ľubomírom Moncolom. Dňa 4. novembra 2012 by oslávil 85. výročie narodenia. Pri tejto príležitosti uverejňujeme jeho vyznanie z lásky k rodnej obci.

Ak by som mal jedným slovom charakterizovať moje vzťahy ku Klenovcu, tak by to bolo slovo: vrúčne. Už od detstva, kedy mi lásku k rodnému kraju vštepoval otec, vlastenec, rododmil, vari prvý, ktorý skúmal históriu Klenovca a svoje poznatky spísal ako dlhoročný kronikár do obecných kroník. Keď som ho ako chlapec správdzal na potulkách po klenovskom chotári, či už pod Veprom, na Ostrej, či Pradidovom, vždy vedel upútať pozornosť na nevšedné prírodné javy krásnej klenovskej prírody a pripojiť k nim legendu či povesť.

Vzťah ku Klenovcu som si zachoval po celý život, všemožne som sa snažil prispievať v daných možnostiach k jeho rozvoju a zviditeľneniu, či už doma alebo vo svete. Počas môjho pôsobenia ako kultúrneho a tlačového radcu na československom veľvyslanectve v Paríži som pri svojich kontaktoch propagoval rodisko a snažil sa šíriť oň záujem. Takto sa mi podarilo presvedčiť významného novinára a spisovateľa René Belleta k návšteve Klenovca. O svojich dojmach napísal reportáž o Klenovci uverejnenú v celoštátnom denníku L'Humanité.

Moje rozprávanie o Klenovci tak zaujalo spisovateľku Thérèse de Saint-Phallovú, že svojmu hrdinovi v románe Metronom dala meno Klenovec.

V roku 1982 som zorganizoval prvý zájazd súboru Vepor

do Francúzska, pričom som cez svoje styky zabezpečil nahrávanie koncertu celoštátnym francúzskym rozhlasom Rádio France, čo prispelo nielen k propagácii, ale aj k prílepeniu vreckového členom súboru. Keďže vo Francúzsku som bol v pravidelnom styku s francúzskymi účastníkmi SNP – partizánmi a predsedom Združenia českých a slovenských dobrovoľníkov vo Francúzsku profesorom dr. Jozefom Fišerom, dozvedel som sa o jeho priateľstve a spolupojovníkovi vo francúzskom odboji, rodákovi z Klenovca Karolovi Pajerovi, ktorý padol ako hrdina v boji s nemeckými hordami SS v roku 1944. Po prevrate v roku 1989 prvá cesta prof. Fišera do vtedajšieho Česko-Slovenska viedla do Klenovca, rodiska Karola Pajera. Po získaní a preštudovaní dobových slovenských a francúzskych dokumentov som upozornil francúzske veľvyslanectvo na túto mimoriadne zaujímavú osobnosť a navrhol im objednať a pripraviť pamätnú tabuľu, ktorú v roku 2000 odhalil na obecnom úrade francúzsky veľvyslanec. Odvtedy som zabezpečil pravidelné návštevy francúzskych veľvyslancov, čo sa už stalo tradíciou.

Za účelom nadviazania družobných vzťahov s Francúzskom vypracoval som vo francúzštine viacero charakteristík historického a súčasného rozvoja Klenovca, ktoré som rozposielal na viacero adries vo Francúzsku. Po trojročnom úsilí, opäť prostredníctvom svojich dávnejších stykov vo Francúzsku, podarilo sa mi nájsť družobné mesto Villeneuve sur Yonne, ktoré v tomto roku už aj navštívila delegácia Klenovca. Verím, že táto družba môže priniesť nielen rozvoj kultúrnych, športových, ale aj ekonomických vzťahov.

Radíme si v kuchyni

Vianočné hviezdičky

Potrebujeme: 28 dkg masla, 14 dkg práškoveho cukru, 14 dkg orechov, 1 vajce, citrónová kôra, 42 dkg hladkej múky špeciál.

Postup: všetko zmiesime, potom rozvaľkáme a vykrajujeme. Upečené posypeme mletým a vanilkovým cukrom.

Orechové rožky

Potrebujeme: 12 dkg hladkej múky špeciál, 12 dkg orechov, 12 dkg Hera, 25 dkg práškoveho cukru.

Postup: všetko zmiesime a naplníme formičky - pečieme do zlatista. Po upečení konce rožkov namáčame do čokolády.

Klenovské pokrovce

Spodná časť v obydlíach starých Klenovčanov, nazývaná podlaha alebo dlážka, bola dobre utlačená hlinená zemina. Jej údržba bola jednoduchá. Stačilo pozametať prútenou metlou a podlaha bola čistá. Aj keď nároky na lepšie bývanie, najmä v obytnej časti, stúpali, v predsieni (piklete) sa hlinená podlaha udržala najdlhšie. Doba si vynútila drevené podlahy (dlážky), ale aj parketové a betónové, a to aj dlaždice. Udržanie čistoty dlážky si žiadalo jej prekrytie. Nehodil sa na to nepriedušný materiál ako linoleum alebo PVC, lebo dlážku mohla napadnúť pleseň. Tu sa mohli osvedčiť len textilné materiály, koberce a pokrovce.

Koberce už od pradávna ručne tkali najmä národy Ázie či Stredného východu. Sú nádherné. Povoynové roky priniesli továrenskú výrobu kobercov, a to dokonca z umelých vlákien. Farebnosť je taká pestrá, že vyhovie aj tým najnáročnejším zákazníkom či inštitúciám. Metráž dovoľuje namerať a zastríchnúť koberec na žiadaný rozmer či tvar. Ani tieto koberce nie sú lacné, a napokon

ani ich čistenie nie je veľmi úspešné, preto ich najmä v mestách vidieť pohodené na miestach zberu smetí či komunálneho odpadu.

Náhradou za koberce, resp. ich doplnkom, môžu byť pokrovce. Tie od dávna tkali usilovné ruky klenovských žien. Na ich tkanie, ako je známe, sú potrebné krosná. Na rozdiel od priemyselných tkáčskych stavov sú takmer celé vyrobené z dreva. Základný princíp spočíva v tom, že do niťovej osnovy z pamoku alebo aj z domu vyrobenej priadze sa prekrížovaním ovládaným nožnými „pedálmi“ previaže hrebeňovým brdom natlačený prúžok textilu, odvíjaný z člnka, v ktorom je navinutý.

Prúžky treba nastrihať z obnoseného textilu. Šírku prúžku určuje úplet textilu, napríklad z pančúch môže byť širší, zo zimníkov, kabátov a nohavíc užší. Farebnosť dáva možnosť kombinácie v riadkovaní, no aj v iných tvaroch, ako sú priamočiare obrázky. Pokrovce tak pôsobia veľmi dekoratívne. Zdobia podlahu. No pri zmysle pre svoju úpravu a dizajn obyváčky, predsieni a spálne pokrovce sa dajú aranžovať aj na stenách alebo deliacich priečkach v miestnostiach. Podstatnou výhodou pokrovcov je dlhá životnosť, možnosť prania, použitia v kombinácii s kobercami najmä tam, kde koberec je denným zosliapávaním najviac ohrozený. Z ekologického hľadiska je veľkým prínosom pokrovcov skutočnosť, že sa pri ich tkaní spracuje odpadový textil, ktorého teraz je všade dostatok.

Koloman Zúrik

Domáce pokrovce z Klenovca.

Predvianočné vystúpenia

Členovia Mužskej speváckej skupiny FS Vepor z Klenovca Ľubomír Zvara, Ján Koziak, Peter Ondrej a Jaroslav Zvara sa v prvý decembrový víkend zúčastnili vystúpení, kde ľuďom prinášali svojimi piesňami, koledami a vinšmi príjemnú predvianočnú atmosféru.

Dňa 7. decembra sa zúčastnili charitatívnej akcie Lions punč na námestí Svätej Trojice v Banskej Štiavnici, kde zaspievali koledy a zavínšovali na predvianočnej akcii, ktorú každoročne organizuje charitatívna organizácia Lions club

Kapurka

Detské folklórne súbory Mladost' a Zornička z Klenovca v dňoch 18. a 19. novembra nahrávali Blok vianočných kolied a vinšov s vianočnou tematikou pre folklórnu reláciu Kapurka, ktorú vysielala RTVS na STV 2. Zvuková nahrávka sa realizovala v Kultúrnom dome v Klenovci a obrazová nahrávka vo Vodnom mlyne vo Veľkých Teriakovciach. Ďakujeme OZ Ozveny Hrachovo za poskytnutie ich priestorov na obrazovú nahrávku. Relácia Kapurka, v ktorej bude odvysielaná naša nahrávka, sa bude vysielat' 25. decembra, v utorok, na Prvý sviatok vianočný.

- jz -

z Banskej Štiavnice. Organizácia výtlačok z tejto akcie venuje na charitatívne účely zrakovo postihnutým deťom.

Dňa 8. decembra v dopoludňajších hodinách FS Vepor, MSS a DFS Mladost' z Klenovca účinkovali na vianočných trhoch v meste Revúca. Najskôr sa s tanečným číslom predstavil FS Vepor, ktorý sprevádzala MSS a pripravili hodinový program pre návštevníkov vianočných trhov. Potom pokračovali vianočným programom, v ktorom zaspievali vianočné piesne, koledy, zahrali Betlehemskú hru a zavínšovali.

Dňa 8. decembra v podvečer sa MSS FS Vepor a detské folklórne súbory Mladost' a Zornička predstavili na podujatí Medové Vianoce vo Vodnom mlyne vo Veľkých Teriakovciach. Aj na tomto podujatí v dvoch vianočných blokoch zaspievali vianočné piesne, koledy, zahrali Betlehemskú hru a zavínšovali hlavne pevného zdravia všetkým ľuďom, ktorý prišli na toto podujatie.

Jaroslav Zvara

Upozornenie

Uzávierka najbližšieho vydania Klenovských novín bude 20. februára 2013.

V predvianočnom období čoraz častejšie vystupujú nielen členovia našich detských folklórnych skupín...

... ale aj mužská spevácka skupina folklórneho súboru Vepor.

Kniha, ktorá mohla vzbudiť rozruch

Klenovská rodáčka Eva Biela Brndiarová, žijúca v Banskej Bystrici, po dvoch romantických románoch Sila lásky a Tajomstvá žien vydala v roku 2012 vo vydavateľstve HladoHlas v Martine nový román Nehanebné hry (184 strán), ktorý čerpá námet z najsúčasnejšej súčasnosti, zo života modernej spoločnosti, zmietanej nielen hospodárskou a finančnou krízou, ale aj kritickým stavom morálky a rodiny.

Spisovateľka svoj príbeh situovala do neúplnej rodiny vychovávateľky Katky, ktorá sa pre vážnu príčinu rozviedla so svojím mužom Petrom, aj keď ho veľmi milovala. Katka po rozvode zodpovedne vychováva dcéru Milku, ktorej chýba otec, ale odmieta o ňom hovoriť. Odopiera dcére aj styk s otcom. Bojí sa o ňu, keďže dospieva, a vie, že všeličo sa jej môže stať, preto ju všemožne chráni (pred alkoholom, drogami a pod.), a predsa ju neuchráni. Eva Biela Brndiarová otvorene píše o dosiaľ tabuizovaných, zakázaných témach, o sexe, milovaní a o ľuďoch s inou sexuálnou orientáciou, ako aj o cirkvi a náboženstve. Nevyhýba sa ani

najchúlostivejším situáciám, ktoré sa dosiaľ v krásnej literatúre v takom rozsahu neobjavovali. To mohlo vzbudiť rozruch u konzervatívnejších čitateľov, ale nestalo sa tak. Kniha pomohla mladým ľuďom vyrovnat' sa s problémami dospievania, sexuálneho života a lásky. V románe nachádzame krásne opisy prírody, života na dedine a v meste. Spisovateľka sa dotkla aj zmien, ktorými prebieha naša spoločnosť v súvislosti s globálnym vývojom sveta, čo sa odráža v živote ľudí, v ich jazyku, ako aj v celej spoločnosti, v ktorých pribúda starých ľudí, nezamestnaných a bezdomovcov. Pekné sú opisy duševných stavov postáv v románe, ktoré sú poznačené svojou minulosťou. Vyrovnávanie sa s ňou je ťažké a bolestivé.

Autorkin náhľad na riešenie problémov je moderný a netradičný. Jej nový román Nehanebné hry znamená pokrok v jej filozofickom, sociologickom a literárnom vývoji. Román poskytol čitateľom, najmä mladým ľuďom, nové duševné zážitky a poučenia.

Július Molitoris

Obidve snímky sú z nahrávania bloku vianočných kolied do relácie Kapurka v interiéroch Vodného mlyna vo Veľkých Teriakovciach.

Vedenie bedmintonového oddielu TJ Družstevník Klenovec ďakuje všetkým bedmintonistom za vzornú reprezentáciu obce Klenovec v roku 2012 na domácom i zahraničnom poli. Ďakuje aj poskytovateľom 2% z daní, obecnému úradu, vedeniu Základnej školy V. Mináča, sponzorom a rodičom za podporu a priazeň. Zároveň praje im a všetkým priaznivcom príjemné prežitie Vianočných sviatkov a veľa zdravia do Nového roku 2013.

Deň filmu a divadla v Klenovci

V utorok 20. novembra sa uskutočnilo podujatie Deň filmu a divadla v Klenovci, ktoré organizovala Obec Klenovec, OZ Rodon Klenovec a Gemersko - malohontské osvetové stredisko (GMOS) v Rimavskej Sobote pri príležitosti 90. výročia od uvedenia druhého slovenského dlhometrážneho nemého filmu Strídža spod hája.

Film natočili klenovskí filmári a divadelní ochotníci na námet Ferka Urbánka v roku 1921 v réžii Jána Moncol'a, kameraman Ján Barto, výroba Ján Barto a Pavol Jamriška. Zábery natáčali v exteriéroch lokality Klenovec. Jediným interiérom bola horáreň na Sinci. Postavy vo filme stvárnil: strídža Anička: Zuzana Piaterová – Koniarová, jej matka: Zuzana Bútorová, Verona: Etela Kolesárová, Matuš Brezniansky: Július Čajko, Eva: Margita Mináčová, Martin: Ján Moncol', Pafo: Samuel Černák. Film uviedli v jeseni 1922.

Na návrh filmového vedca Ivana Rumanovského získali cenu in memoriam: Ján Barto, Pavol Jamriška, Ján Moncol' a Zuzana Piaterová 23. novembra 1997.

Dopoludnie patrilo filmovým tvorivým dielňam pre žiakov základných škôl z Klenovca, Hnúšte a Tisovca s lektorkami Jaroslavou Jelchovou a Dankou Hladovcovou z GMOS. Mladí filmári získavali základné zručnosti filmovania. Popoludní svoje krátke animované filmy prezentovali v kultúrnom dome a tak nadviazali na filmárov z roku 1921, ktorí boli priekopníkmi kinematografie na Slovensku.

Podujatie pokračovalo otvorením výstavy a prezentácií venovanej filmu Strídža spod hája, ktorú otvorila Stanislava Zvarová a priblížila udalosť spojenú s natáčaním filmu. S filmom je spojený aj život nášho dlhoročného

pracovníka kina Jána Machavu, ktorý svoj život zasvätil filmu a pri tejto príležitosti mu starostka obce Zlata Kaštanová odovzdala Ďakovný list za dlhoročnú prácu v našom kine Sloboda.

Súčasťou Dňa filmu a divadla bolo uvedenie knihy Júliusa Molitorisa Ochotnícke divadlo v Klenovci. Ku knihe sa vyjadril príhovorom divadelný kritik Ľubomír Šarik. Poďakovanie za dielo Júliusovi Molitorisovi udelila

starostka obce Zlata Kaštanová a riaditeľka GMOS Darina Kišáková. Po príhovoroch a poďakovaní Zlata Kaštanová, Darina Kišáková a Stanislava Zvarová uviedli do života knihu Júliusa Molitorisa Ochotnícke divadlo v Klenovci pšeničným zrnom, ako symbolom života. Kniha bola vydaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a získať ju môžete v knižnici alebo v Miestnom kultúrnom stredisku v Klenovci.

Deň filmu a divadla bol ukončený divadelným predstavením Čudné popoludnie dr. Hvezdoňa Burkeho, s ktorým sa predstavili ochotníci z divadelného súboru DAXNER z Tisovca.

- JZ -

Krst knihy o ochotníckom divadle.

Rokovanie obecného zastupiteľstva

V stredu 12. decembra sa konalo rokovanie obecného zastupiteľstva. Rokovanie viedla starostka obce Zlata Kaštanová. Na úvod privítala poslancov, zástupcov vodárenských spoločností v Klenovci a zástupcu firmy Veolia p. Juríka. Po schválení programu zasadnutia starostka urobila kontrolu plnenia uznesení z minulého zasadnutia s konštatovaním, že inventarizačné komisie už začali pracovať a inventarizácia prebieha. Zo správy o činnosti obecného úradu vyplynulo, že sa uskutočnilo niekoľko rokovaní o revitalizácii námestia, uskutočnil sa kontrolný deň revitalizácie, ďalej prebehli rokovania ohľadom novej fabriky v Klenovci. Z kultúrnych podujatí, ktoré boli organizované v našej obci, uverejňujeme

príspevky.

Odznela aj informácia o možnosti pripojenia sa na vodovod akciovej spoločnosti Veolia z dôvodu nedostatku pitnej vody v Klenovci. Zástupca spoločnosti Veolia p. Jurík je ochotný riešiť problémy s každou spoločnosťou osobitne podľa špecifčnosti jednotlivých vodárenských spoločností v Klenovci. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2011/2012 podal riaditeľ základnej školy František Koldrás.

Poslanci schválili nové VZN o miestnych daniach a miestnych poplatkoch za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a ostatných miestnych poplatkoch na území obce Klenovec na rok 2013 a ďalšie zdaňovacie obdobie a nové

VZN o odpadoch. Hlavným bodom programu obecného zastupiteľstva bolo prerokovanie návrhu rozpočtu obce na 2013. Po rozprave bol schválený. (Rozpočet obce uvádzame na inom mieste tohto čísla novín.) V bode rôznom poslanci prekovali žiadosti občanov a organizácií, schválili finančné príspevky na činnosť pre Bedmintový oddiel TJ Družstevník Klenovec, Bedmintonový klub Rodon, Hokejový klub Klenovskí supy. Schválili plán činnosti hlavného kontrolóra obce na 1. polrok 2013.

Na záver sa starostka poďakovala prítomným za účasť, za celoročnú spoluprácu s obecným úradom a zaželala krásne a šťastné Vianoce a Nový rok 2013. **Edita Bartová**

Čas plynie ako tečúca voda a ani sme sa ne- nazdali, už prešli dva roky od posledných komunálnych volieb, ktoré vniesli zmeny vo vedení našej obce. Je polovica volebného obdobia, je čas pozrieť sa dozadu na uplynulé dva roky a z pohľadu občana konfrontovať určité predvolebné sľuby s realitou. Nové vedenie obce vstúpilo do volebného obdobia s ambíciou zmeniť štýl práce bývalého vedenia, hlavne čo sa týka styku s občanmi. To sa podarilo len sčasti. Na riešenie problémov občanov bola vytvorená schránka na obecnom úrade, kde podávali nápady a rôzne problémy občania, ktorí sa dočkali aj odpovede na svoje pripomienky prostredníctvom Infokanálu káblovej televízie. Časom však táto myšlienka mne z neznámych dôvodov prestala fungovať, čo je na škodu dobrej veci. Podobne bola prezentovaná myšlienka pre lepší styk poslancov s občanmi určenia rajonizácie poslancov podľa ulíc, aby občan vedel, ktorý poslanec zodpovedá za určitú časť obce a na koho sa môžu obrátiť pri riešení svojich problémov. Táto myšlienka však zapadla prachom a neviem, či niektorí poslanci si dôstojne vykonávajú svoju funkciu, keď niektorých účasť aj na zasadnutí zastupiteľstva je minimálna. Preto by sa žiadalo zverejňovať aktivitu poslancov a ich spôsob vykonávania si funkcie, a tých, ktorí nemajú záujem aktívne pracovať v prospech svojich voličov, prípadne vyzvať na rezignáciu a nahradiť ich náhradníkmi.

Pomerne úspešne si vedenie obce počína na poli výstavby a skrášľovania našej obce, kde sa postupne pristupuje k plneniu predvolebných plánov. Tu treba pripomenúť, že sme v období prehlbujúcej sa hospodárskej a finančnej krízy

a isto je veľmi ťažko hľadať finančné prostriedky na realizovanie projektov. Napriek tomu sa urobilo dosť, spomeniem len niektoré, mne známe vykonané práce. Hneď začiatkom sa sčasti vyčistil potok pod mostom na Majeri, dokončila sa práca na Bencovom námestí, zreštauroval sa dom klubu dôchodcov, pristúpilo sa k rekonštrukcii cesty k pošte, opravy strechy na dome služieb a pod.

Polčas volebného obdobia

Škoda len, že niektoré práce sa začali len túto jeseň, pred príchodom zimy a práce sa isto pretiahnu do jari. Za úspech vedenia treba pripísať aj zrealizovanie otvorenia dlhšie avizovanej ambulance všeobecnej lekárnky.

Napriek týmto nesporné prospešným zrealizovaným projektom ostávajú naďalej neuskutočnené dôležité práce, ktoré však asi nie sú v súčasnej situácii v možnostiach a kompetencii našej obce. Je to hlavne dlhé roky katastrofálny stav chodníka od ZŠ po námestie, kanalizácia obce a tiež výstavba sľubovaného závodu, ktorý by pomohol pri znižovaní najväčšieho problému celej spoločnosti – nezamestnanosti. Tu by sa žiadalo aspoň informovať občanov o stave týchto nezrealizovaných plánov, aby sa nešírili rôzne neoverené verzie neplnenia plánovaných prác.

Jednou z najdôležitejších úloh z môjho pohľadu, ktorá by mohla byť v kompetencii obce, je vyriešenie dopravného-bezpečnostnej situácie na námestí. Chodím pravidelne v dopoludňajších hodinách na nákup do stredu obce a niekedy je situácia po bezpečnostnej stránke ozaj neúnosná. Zažil som už aj situáciu, že na hlavnej ceste pred

obchodom s potravinami skladali tovar dve veľké nákladné autá (napriek zákazu státia), z druhej strany od hotela a lekárne bol celý chodník obsadený parkujúcimi autami presahujúcimi až na hlavnú cestu, vchod do hotela bol tiež plný parkujúcich áut, takže situácia bola úplne neprehľadná a prejsť chodcovi cez cestu, prípadne na bicykli, by išlo doslova o život. Podobne je pri výjazde

od hotela smerom na Hnúšťu. Prítom máme zbytočne veľkú nevyužitú plochu námestia, ktoré slúži len na pozera- nie, ale nie občanom. Riešení by sa

našlo isto niekoľko, napr. príchod pre chodcov smerom k hotelu, kde je už v súčasnosti veľký pohyb chodcov (hotel, tržnica, obchody, lekáreň), zrkadlo na križovatke, znížená rýchlosť vozidiel na hlavnej ceste, prípadne umožnenie výjazdu osobných automobilov smerom na Hnúšťu okolo pošty a pod. Netreba čakať, kým sa stane nejaká smrteľná nehoda a potom začať riešiť situáciu a hľadať vinníka, ako už na Slovensku býva zvykom. Potom sa na riešenie problému nájdu aj financie. Treba len, aby kompetentní spoločne hľadali optimálne riešenie tohto ozaj aktuálneho problému.

Ako vidno, problémov na riešenie je v našej obci ešte dosť, treba len využiť polčas volebného obdobia (ako som ho nazval) tak, ako využívajú polčas športového zápasu napr. futbalisti. Oddýchnuť si, načerpať nové sily, stanoviť novú taktiku na dosiahnutie vytýčeného cieľa. A potom na konci volebného obdobia predstúpiť pred svojich voličov s presvedčením, že sa urobilo všetko, čo bolo v možnostiach a znovu sa uchádzať v nasledujúcich voľbách o ich priazeň.

Slavomír Hruška

Výborný výkon slovenských nádejí v Maďarsku Aj zásluhou Hruškovej a Šmatláka

V maďarskom Pécsi sa 24.-25.11. uskutočnil medzinárodný žiacky bedmintonový turnaj **Národ k národu**. Okolité štáty (Srbsko, Slovinsko, Chorvátsko a Slovensko) vyslali svojich najlepších hráčov... Slovensko reprezentovali traja chlapci (Šmatlák z Klenovca, Horák z Ilavy a Hrnčár z Trenčína) a štyri dievčatá: Hrušková z Klenovca, Drotárová, Vargová a Palková z Košíc. (Chýbal len Ľudík z Trenčína, ktorý tak ako jeho starší súrodenci zrejme nebude reprezentovať Slovensko, ale Česko.)

Klenovčania Šmatlák a Hrušková ako najlepší hráči Slovenska, nastupovali proti najlepším hráčom súperov. Hrali sa po tri dvojhyry chlapcov a dievčat a potom tri štvorhyry, teda celkom 9 zápasov. Ukázalo sa, že družstvo Slovenska malo najväčšiu silu v dievčatách, ktoré prehrali vo dvojhre len jedno stretnutie! Chlapci ich prehrali osem... Sila bola aj v párových zápasoch, pretože za Slovensko nastupovali zohraté dvojice (Horák-

Hrnčár, Vargová-Palková a v mixe Šmatlák-Hrušková). Kľúčovým bolo hneď prvé stretnutie so Slovinskom. Chlapci prehrali svoje stretnutia a bolo 0:3. Dievčatá však vyrovnali na 3:3, a po dvoch štvorhrách bolo 4:4. V poslednom mixe Klenovčania Šmatlák-Hrušková nezaváhali a pomerne hladko získali víťazný bod! Následne naši zdolali B-družstvo Maďarska 9:0 a Srbsko 7:2 (prehrali Šmatlák a Horák). V boji o prvenstvo sa stretli s

A výberom Maďarska. Vo dvojhrách prehrali Šmatlák, Hrnčár i Palková, takže po dvojhrách bolo 3:3. Ale vo štvorhrách nemal súper žiadnu šancu a všetky tri sme vyhrali! To nameralo víťazstvo 6:3 a prvenstvo v turnaji. Posledný zápas s Chorvátskom sa v pohode dohrával a vyhrali sme ho 7:2. Poďakovať sa treba rodičom, ktorí sa podujali zúčastniť sa so svojimi deťmi na vlastné náklady na tejto akcii. Zväzom bola účasť len doporučená účasť! Treba oceniť, že na tejto akcii sa odhodili bokom klubové záujmy a Slovensko reprezentovali naozaj tí najlepší.

Dva dni sme mali možnosť vidieť NAŽIVO zápasy na internete! V Pécsi je bedmintonová hala s 9 kurtami. Každý kurt mal svoju kameru z ktorej išli zábery DO CELÉHO SVETA a každé rozhodnutie rozhodcu bolo okamžite NA INTERNETE! Neuveriteľné a to ešte len v žiackej kategórii!

Richard Šmatlák

Úspešne reprezentujú obec

Klenovskí bedmintonisti začiatkom decembra štartovali na Grand Prix Bratislavy starších juniorov. Nikolaeta Bálintová, Renata Surová, súrodenci Hruškovi, Richard Šmatlák a Pavol Kochan bojovali o body do slovenských rebrítkov.

Najlepší výsledok vybojovala dvojica Bálintová-Surová vo štvorhre junioriek, keď sa postavili na najvyšší stupeň víťazov. Ako nenasadený pár zdolali tri nasadené páry a zaslúžene priviezli do Klenovca zlato. Dvojica Hruška-Šmatlák a Kochan-Berinster (Lokomotiva Košice) po jednej výhre obsadili 5.-8.miesto. Najmenej sa darilo Monike Hruškovej, ktorá so spoluhráčkou Bažikovou (M-Šport Trenčín), nepostúpila z 1.kola. Druhé zlato si domov priviezla Bálintová z mixu spolu so Žďárskym (M-Šport Trenčín). Výborne si počínali aj dvojice Šmatlák-Hrušková a Hruška-Surová, ktorí sa prebojovali až do štvrtfinále. Z 1.kola nepostúpil Kochan s prešovskou partnerkou. Zlatým hattrickom sa moh-

la prezentovať Bálintová. Vo dvojhre však ako najvyššie nasadená hráčka nenaplnila očakávania, keď po prehre s košičankou Šarišcanovou neprešla cez štvrtfinále. Do osmičky najlepších sa ešte prebojoval Šmatlák, ktorý nestačil na najvyššie nasadeného Žďárskeho. Stopku vystavili súperu súrodcom Hruškovcom v 2., Kochanovi a Surovej v 1.kole.

Uplynulý víkend bojovala Nikolaeta Bálintová na druhej Grand Prix dospelých. Tá sa tentoraz konala v Národnom bedmintonovom centre v Prešove. Vo výbornom svetle sa znova predstavila v ženskej štvorhre, kde so svojou kolegyňou z juniorskej reprezentácie Repiskou zvíťazili v tejto silne obsadenej disciplíne. Na druhé pódiové umiestnenie siahla v dvojhre žien, kde ju v semifinále vyradila majsterka Slovenska spred dvoch rokov, Prešovčanka Kubíková. V mixe tentoraz dvojica Žďársky-Bálintová z 1.kola do ďalších bojov nepostúpila.

Richard Bálint

Striedavé výsledky bedmintonistov

V Ilave sa 17.9. sa konala druhá Grand Prix mladšieho dorastu, na ktorej sa predstavilo 7 klenovských bedmintonistov. Na stupeň víťazov sa prebojovala len dvojica Šmatlák-Hrušková v zmiešanej štvorhre. Dvojica Hruška-Surová prehrala svoje stretnutie v 2. a dvojice Kochan-Mináčová, Trnavský-Pevná (GMH Hnúšťa) v 1.kole. Najbližšie k medaile mali vo dvojhrách Šmatlák a Hrušková, avšak svoje štrťfinálové stretnutie prehrali. Ostatní zástupcovia Klenovca nepostúpili z prvého, resp. druhého kola. Na Grand Prix žiakov do 13 rokov sa 1.decembra vo Zvolene predstavili iba dve Klenovčanky. V konkurencii 20 žiačok sa Kornélia Dovalová a Michaela Ostricová nedokázali výraznejšie presadiť. Ich najlepším

umiestnením bolo štvrtfinále v dievčenskej štvorhre. Vo dvojhre postúpili dievčatá do 2.kola. V mixe boli partnermi našich dievčat bratislavskí hráči. Dovalová s partnerom prehrala v 1. a Ostricová v 2.kole.

Do Trenčína vycestovalo netradične nedeľu (9.decembra) trio najmladších Klenovčanov. Alžbeta Bálintová, Michaela Ostricová a Gabriel Parobek získavali ostrohy na v poradí druhej Grand Prix najmladších žiakov. Najviac sa darilo Ostricovej, ktorá spolu s Hlavačkovou (Gymnázium Partizánske) vybojovala striebornú medailu vo štvorhre dievčat. Vo dvojhre dievčat a chlapcov prehrali naše nádeje už v 1.kole. V mixe naše trio po jednej výhre obsadilo 5.-8.miesto.

Richard Bálint

Úspešný vstup BK Rodon do sezóny

Popri súťažiacich jednotlivcov je v plnom prúde aj ligová súťaž družstiev v bedminton, ktorej sa už po štvrtý rok v rade účastní aj BK Rodon Klenovec a rozširuje tak spektrum súťaží, v ktorých účinkujú klenovskí bedmintonisti. Počas posledných troch rokov odohral tento klub jednu sezónu v najvyššej slovenskej súťaži 1.lige (2010/2011) a dve sezóny v 2.lige (2009/2010 a 2011/2012), pričom tu skončil stále medzi najlepšími tromi družstvami. V rovnakej súťaži, v skupine Západ, štartuje aj v tomto ročníku 2012/2013. Po dvoch odohratých kolách má za sebou polovicu súťaže, počas ktorej si zmeral sily s piatimi družstvami. V 1.kole po tesnej prehre 5:3 s domácimi Šuranmi dokázali poraziť zhodne 6:2 obe mužstvá z Trenčína. V 2.kole sa stretol s dvoma bratislavskými klubmi. Prvý zápas proti ALIQ, posilnenému o českých hráčov, sa po mnohých vyrovnaných

zápasoch skončil 4:4. V druhom stretnutí si BK Rodon poradil s BK Filozof Bratislava 5:3. V stále silnejšej konkurencii sa tak klenovský klub napriek nezmenenej zostave neustránil a s tromi výhrami, jednou remízou a jednou prehrou je v tabuľke na 3.mieste. Má tak dobrú východiskovú pozíciu, aby zopakoval predchádzajúce dobré umiestnenia v súťaži. V 3. kole ho však ešte čakajú prvé Spoje Bratislava, ktoré budú hrať navyše v domácom prostredí a tiež v poradí piata Koliba Bratislava. V ňom sa rozhodne, ktoré družstvo sa umiestnia na prvých štyroch pozíciách a budú bojovať v záverečnom 4.kole o postup do extraligy. Zvyšné štyri družstvá z dolnej polovice tabuľky budú bojovať o záchranu v súťaži. Podrobnejšie informácie o klube, výsledky jednotlivých zápasov, ako aj fotografie z akcií sú na www.bkrodon.tym.sk.

Radovan Kašan

Bedmintonový klub Rodon Klenovec v sezóne 2012-2013 : zľava: Martina Parobeková, Ivana Rosiarová, Nikola Lichancová, Miroslav Lichanec, Rudolf Kašan, Radovan Kašan, Vladimír Sedliak, dolu: Peter Kaľavský (na snímke chýba Andrej Pavlík).

Príjmová časť rozpočtu na roky 2013 - 2015

Názov položky	2010	2011	2012 - schválený	2012-očakávaná skutočnosť	2013	2014	2015
Výnos dane s príjmov poukázaný územnej samospráve	475 670 €	589 219 €	616 500 €	586 300 €	585 300 €	590 000 €	590 000 €
Daň z nehnuteľností	46 765 €	46 864 €	49 000 €	40 000 €	49 000 €	48 000 €	48 000 €
Daň za psa	1 949 €	2 180 €	2 000 €	2 400 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €
Daň za nevýherné hracie prístroje	17 €	50 €	0 €	50 €	0 €	0 €	0 €
Daň za užívanie verejného priestranstva	250 €	0 €	50 €		60 €	0 €	0 €
Poplatok za komunálne odpady a drobný stavebný odpad	35 050 €	33 720 €	36 000 €	33 000 €	36 000 €	35 000 €	35 000 €
DAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	559 700 €	672 033 €	703 550 €	661 750 €	672 360 €	675 000 €	675 000 €
Príjmy z prenajatých budov a priestorov	23 610 €	17 175 €	21 500 €	25 500 €	21 500 €	22 000 €	22 000 €
Administratívne poplatky	1 540 €	1 003 €	800 €	700 €	800 €	850 €	850 €
Licencie	10 690 €	9 061 €	9 000 €	5 000 €	7 500 €	7 600 €	7 600 €
Za predaj výrobkov, tovarov a služieb	127 720 €	151 697 €	123 350 €	115 000 €	117 150 €	120 190 €	120 190 €
Za jasle, MŠ, školské kluby	2 600 €	3 282 €	3 300 €	2 800 €	4 600 €	4 500 €	4 500 €
Za stravné	12 570 €	22 650 €	22 500 €	20 000 €	22 500 €	23 000 €	23 000 €
Úroky z vkladov	290 €	103 €	100 €	170 €	160 €	160 €	160 €
Z výťažkov z lotérií a iných podobných hier	250 €	1 075 €	1 000 €	1 900 €	1 700 €	1 700 €	1 700 €
Z dobropisov	9 970 €	0 €	0 €	7 100 €	0 €	0 €	0 €
Ostatné príjmy	0 €	200 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NEDAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	189 240 €	206 246 €	181 550 €	178 170 €	175 910 €	180 000 €	180 000 €
Transfer ZŠ - mesačné transfery KŠÚ	299 650 €	300 645 €	308 300 €	300 000 €	302 000 €	302 000 €	302 000 €
Transfer ZŠ - vzdelávacie poukazy	7 190 €	7 289 €	7 500 €	4 700 €	7 500 €	7 000 €	7 000 €
Transfer ZŠ - mimoriadne výsledky žiakov	200 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Transfer ZŠ - SZP, odchodné	0 €	7 329 €	4 000 €	3 500 €	4 600 €	4 500 €	4 500 €
Transfer MŠ	5 990 €	5 569 €	5 000 €	5 000 €	4 500 €	4 500 €	4 500 €
Hmotná núdza-strava	9 310 €	12 814 €	13 500 €	14 500 €	13 500 €	12 000 €	12 000 €
Hmotná núdza-učebné pomôcky	3 070 €	1 527 €	1 500 €	1 400 €	1 500 €	1 500 €	1 500 €
Transfer-matrika a REGOB	4 680 €	4 835 €	4 800 €	4 000 €	4 800 €	4 500 €	4 500 €
Aktivačné a dobrovoľnícke práce	8 070 €		3 500 €	3 000 €	3 500 €	3 500 €	3 500 €
Transfer-Terénni sociálni pracovníci	16 870 €	9 028 €	18 000 €	16 900 €	25 000 €	23 000 €	23 000 €
Transfer-Starostlivosť o životné prostredie	370 €	365 €	300 €	295 €	300 €	300 €	300 €
Transfer VÚC na GMFS	500 €	2 000 €	3 000 €	2 000 €	3 500 €	3 000 €	3 000 €
MK SR - kultúrne poukazy	50 €	675 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Dotácia MF SR - výpadok podielových daní	35 470 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Osobitný príjemca RP	3 450 €	4 622 €	4 600 €	4 500 €	4 600 €	4 500 €	4 500 €
Recyklačný fond	1 370 €	1 026 €	1 000 €	1 187 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Povodne	14 700 €	0 €	18 900 €	26 000 €	18 900 €	18 700 €	18 700 €
Voľby parlamentné	2 980 €	0 €	2 100 €	3 061 €	0 €	0 €	0 €
Voľby komunálne	2 250 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Referendum	1 830 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Vyúčtovanie (voľby VÚC)	-110 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ostatné	2 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
GRANTY A TRANSFERY SPOLU	420 390 €	399 555 €	396 000 €	390 043 €	395 200 €	390 000 €	390 000 €
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU	1 169 330 €	1 277 834 €	1 281 100 €	1 229 963 €	1 243 470 €	1 245 000 €	1 245 000 €
Príjmy z predaja pozemkov a nehmotných aktív	1 204 €	23 814 €	112 000 €	75 000 €	42 000 €	25 000 €	25 000 €
NEDAŇOVÉ PRÍJMY SPOLU	1 204 €	23 814 €	112 000 €	75 000 €	42 000 €	25 000 €	25 000 €
Transfer ŠR	132 774 €	444 806 €	1 121 500 €	250 000 €	1 256 200 €	550 000 €	550 000 €
GRANTY A TRANSFERY SPOLU	132 774 €	444 806 €	1 121 500 €	250 000 €	1 256 200 €	550 000 €	550 000 €
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY SPOLU	133 978 €	468 620 €	1 233 500 €	325 000 €	1 298 200 €	575 000 €	575 000 €
Bankové úvery	110 514 €	183 504 €	70 000 €	63 047 €	1 173 200 €	157 530 €	194 830 €
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	17 530 €	5 585 €	14 300 €		200 000 €	0 €	0 €
FINANČNÉ PRÍJMOVÉ OPERÁCIE SPOLU	128 044 €	189 089 €	84 300 €	63 047 €	1 373 200 €	157 530 €	194 830 €
PRÍJMY SPOLU:	1 448 882 €	1 935 543 €	2 598 900 €	1 618 010 €	3 914 870 €	1 977 530 €	2 014 830 €

Výdavková časť rozpočtu na roky 2013 - 2015

Rozpočet obce Klenovec na rok 2013 je navrhnutý ako prebytkový z dôvodu dodržania memoranda. Prijmová a výdavková časť rozpočtu bola zostavená podľa očakávanej skutočnosti roku 2012. Rozpočet obce pre rok 2013 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Názov položky	2010	2011	2012 schválený	2012 očakávaná skutočnosť	2013	2014	2015
Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola	6 426 €	7 784 €	7 800 €	7 000 €	12 300 €	12 300 €	12 300 €
Podprogram 1.1: Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeniach	5 526 €	5 984 €	6 000 €	5 500 €	10 500 €	10 500 €	10 500 €
Podprogram 1.2: Audit	900 €	1 800 €	1 800 €	1 500 €	1 800 €	1 800 €	1 800 €
Program 2: Propagácia a marketing	36 652 €	37 549 €	59 800 €	65 030 €	68 950 €	68 950 €	68 950 €
Podprogram 2.1: Propagácia a prezentácia Obce Klenovec	305 €	182 €	200 €	30 €	180 €	180 €	180 €
Podprogram 2.2: Vysielacie a vydavateľské služby	36 217 €	37 367 €	59 300 €	65 000 €	68 500 €	68 500 €	68 500 €
Podprogram 2.3: Kronika Obce Klenovec	130 €	0 €	300 €	0 €	270 €	270 €	270 €
Program 3: Interné služby obce	1 962 €	5 103 €	7 000 €	5 100 €	6 500 €	6 500 €	6 500 €
Podprogram 3.1: Zasadnutie orgánov obce	1 132 €	4 552 €	5 800 €	4 530 €	5 500 €	5 500 €	5 500 €
Podprogram 3.2: Vzdelávanie zamestnancov obce	830 €	551 €	1 200 €	570 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Program 4: Služby občanom	62 333 €	75 953 €	54 670 €	56 875 €	51 870 €	51 870 €	51 870 €
Podprogram 4.1: Cintorínske služby	8 425 €	12 288 €	17 300 €	13 475 €	9 500 €	9 500 €	9 500 €
Podprogram 4.2: Opatrovateľská služba	33 674 €	35 766 €	27 000 €	31 900 €	32 000 €	32 000 €	32 000 €
Podprogram 4.3: Klub dôchodcov a strava dôchodcov	20 234 €	27 899 €	10 370 €	11 500 €	10 370 €	10 370 €	10 370 €
Program 5: Bezpečnosť, právo a poriadok	48 613 €	44 691 €	36 100 €	29 800 €	29 000 €	32 500 €	32 500 €
Podprogram 5.1: Obecná polícia	45 418 €	41 377 €	33 000 €	26 300 €	26 500 €	30 000 €	30 000 €
Podprogram 5.2: Ochrana pred požiarmi a CO	3 195 €	3 314 €	3 100 €	3 500 €	2 500 €	2 500 €	2 500 €
Program 6: Odpadové hospodárstvo	66 613 €	59 843 €	64 000 €	58 300 €	64 000 €	64 000 €	64 000 €
Podprogram 6.1: Zvoz a odvoz opadu	66 613 €	59 843 €	64 000 €	58 300 €	64 000 €	64 000 €	64 000 €
Program 7: Pozemné komunikácie	5 885 €	3 602 €	6 000 €	5 500 €	6 000 €	6 000 €	6 000 €
Podprogram 7.1: Správa a údržba pozemných komunikácií	5 885 €	3 602 €	6 000 €	5 500 €	6 000 €	6 000 €	6 000 €
Program 8: Vzdelávanie	223 139 €	480 003 €	568 150 €	548 580 €	557 950 €	560 050 €	560 050 €
Podprogram 8.1: Materské školy	121 768 €	121 664 €	128 080 €	122 580 €	123 800 €	126 280 €	126 280 €
Podprogram 8.2: ŠKD pri ZŠ V. Mináča	16 681 €	20 032 €	28 220 €	25 500 €	29 600 €	28 720 €	28 720 €
Podprogram 8.3: Školské jedálne	38 666 €	34 023 €	92 050 €	85 500 €	91 050 €	92 050 €	92 050 €
Podprogram 8.4: ZŠ V. Mináča - prenesené kompetencie KŠÚ	46 024 €	304 284 €	319 800 €	315 000 €	313 500 €	313 000 €	313 000 €
Program 9: Kultúra	70 220 €	70 914 €	58 500 €	70 050 €	51 500 €	52 000 €	52 000 €
Podprogram 9.1: Organizácia kultúrnych aktivít	6 490 €	29 504 €	15 500 €	24 500 €	10 000 €	13 000 €	13 000 €
Podprogram 9.2: Prevádzka kultúrneho domu, miestneho kultúrneho strediska, kina	62 534 €	40 343 €	42 000 €	44 740 €	40 500 €	38 000 €	38 000 €
Podprogram 9.3: Obecná knižnica	1 196 €	1 067 €	1 000 €	810 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Program 10: Šport	21 128 €	21 398 €	17 400 €	20 500 €	12 100 €	12 100 €	12 100 €
Podprogram 10.1: Podpora športových podujatí	21 128 €	21 398 €	17 400 €	20 500 €	12 100 €	12 100 €	12 100 €
Program 11: Prostredie pre život	14 153 €	12 556 €	14 000 €	13 670 €	14 000 €	14 000 €	14 000 €
Podprogram 11.1: Verejné osvetlenie	14 153 €	12 556 €	14 000 €	13 670 €	14 000 €	14 000 €	14 000 €
Program 12: Podporná činnosť	281 811 €	298 203 €	401 980 €	335 430 €	344 500 €	347 870 €	347 870 €
Podprogram 12.1: Podporná činnosť - správa obce a ostatná činnosť	261 658 €	293 286 €	396 980 €	330 850 €	339 500 €	342 870 €	342 870 €
Podprogram 12.2: Podporná činnosť - poplatky a odvody	20 153 €	4 917 €	5 000 €	4 580 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	838 935 €	1 542 392 €	1 295 400 €	1 215 835 €	1 218 670 €	1 228 140 €	1 228 140 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	214 283 €	714 688 €	1 211 300 €	96 920 €	1 479 900 €	3 264 000 €	1 010 000 €
Spĺátky úverov	23 678 €	34 419 €	92 200 €	85 000 €	1 261 200 €	70 000 €	70 000 €
FINANČNÉ VÝDAVKOVÉ OPERÁCIE SPOLU	23 678 €	34 419 €	92 200 €	85 000 €	1 186 200 €	70 000 €	70 000 €
VÝDAVKY SPOLU:	1 076 896 €	2 291 499 €	2 598 900 €	1 397 755 €	3 884 770 €	4 562 140 €	2 308 140 €